

ที่มาของการมีกฎหมายว่าด้วยการทำแท้ง

1.1 ประวัติความเป็นมา

หากเราจะได้ศึกษาประวัติศาสตร์ของชาติต่าง ๆ จะเห็นว่าชนทุกชาติจะมีศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ แม้ว่าในระยะเริ่มแรก จะเป็นเพียงลัทธิ หรือความเชื่อถือ แต่ต่อมาก็กลายเป็นศาสนา ซึ่งประกอบด้วยศีลธรรมประจำใจ การฆ่าคนถือเป็นบาปมีโทษโหดไว้ เช่น ในกฎหมายโรมันโบราณที่ว่า "ตาต่อตา ฟันต่อฟัน" (AN EYE FOR AN EYE AND TOOTH FOR TOOTH) ดังนั้น พอมาถึง เรื่องการทำแท้ง จึงถือเป็นความผิดอาญาอย่างหนึ่ง และได้รับโทษรุนแรง ดังเช่นในประเทศเปอร์เซียโบราณ ในสมัยเป็นอาณาจักรเปอร์เซียอันยิ่งใหญ่ ส่วนในกรีกและโรมันโบราณการทำแท้งได้ทำอย่างเปิดเผย โดยกฎหมายไม่ถือเป็นความผิด¹ ต่อมามนุษย์ได้เห็นความสำคัญของชีวิตเป็นการจำกัดจำนวนประชากรวิธีหนึ่ง จึงเริ่มมีกฎหมายควบคุมการทำแท้ง เป็นบางส่วน เช่น กฎหมายโรมันแบ่งแยกระหว่าง ก่อนและหลังคลอดเด็ก ถ้าทำลายก่อนที่จะคลอดออกมา ถือว่าเป็นการทำลายทรัพย์สิน ถ้าทำลายหลังคลอด ถือเป็นการทำลายชีวิต ขณะเดียวกันจะไม่ถือเป็นข้อห้ามตามกฎหมาย และมีการปฏิบัติกันทั่วไป โดยอาศัยเหตุผลที่เกี่ยวข้องกับ

---

¹ วิฑูรย์ อึ้งประพันธ์, "ความผิดฐานทำให้แท้งลูก," นิติเวชสาร, (กรุงเทพมหานคร: กรุงเทพมหานครการพิมพ์, 2519), หน้า 787.

เศรษฐกิจของครอบครัว หรือการตั้งครรรค์โดยไม่ได้แต่งงาน หรือเมื่อการคลอดทารกเป็น
อันตรายต่อมารดา¹

Plato และ Aristotle นักปราชญ์ยิ่งใหญ่ของกรีก ได้แสดงความ
คิดเห็นว่าหากต้องการลดจำนวนประชากร ก็ควรให้มีการทำแท้งได้ ในสมัยนั้นมีผู้ไม่เห็น
ด้วยกับการทำแท้ง เช่น กรีกโบราณถึงกับในการสาบานตน เพื่อปฏิบัติหน้าที่แพทย์ที่เรียกว่า
Hippocratic Oath กำหนดว่าแพทย์จะตองไม่ยินยอมทำแท้งให้แก่ผู้ใดเป็นต้น นักคิด
ใน Phthagorean School เห็นว่าชีวิตมนุษย์เริ่มตั้งแต่มีการปฏิสนธิ ดังนั้น การ
ทำแท้งจึงเท่ากับเป็นการฆ่าคนตาย ในสมัยโรมันมีผู้ไม่เห็นด้วยหลายคน เช่น Ephesian
และ Soronos ในแง่ที่ว่าการทำแท้งควรให้ทำในบางกรณี เช่น กรณีที่จำเป็นแก่สุขภาพ
หรือรักษาชีวิตของมารดา เป็นต้น ต่อมาศาสนาคริสต์ได้เข้ามาเผยแพร่ในโรมัน ทำให้
คนเชื่อเรื่องบาปบุญคุณโทษ กฎหมายโรมันจึงเริ่มควบคุมการทำแท้ง โดยถือเป็นความผิด
แต่โทษได้กำหนดต่ำกว่าโทษฐานฆ่าคนตาย และมีการลงโทษอื่น ๆ เช่น ตักขาคหญิงนั้น
จากสังคม หรือไม่ยอมรับหญิงนั้นเข้าทำพิธีใด ๆ ในโบสถ์ และหลังจากนั้นต่อมาแนวความ
คิดก็ได้เปลี่ยนไปกลายเป็นว่าชีวิตของทารกเป็นชีวิตของมนุษย์เต็มตัวแล้ว การทำแท้งจึง
เป็นความผิดฐานฆ่าคนตาย

ในประเทศจีนโบราณสมัยราชวงศ์ชั้น การฆ่าบุตรมีโทษอาญา แต่มาสมัยราชวงศ์
หยวนและราชวงศ์หมิง เห็นว่าการทำแท้ง เป็นความผิด ถ้าฆ่าบุตรที่ไม่เชื่อฟังบิดากลับไม่เป็น
ความผิด และมีได้กำหนดฐานความผิดในการทำแท้งไว้โดยตรง แต่กำหนดไว้ใกล้เคียงมาก
เช่น ห้ามลงโทษนักโทษหญิงที่มีครรภ์ หรือให้ถือว่าการทำแท้งมีครรภ์ เป็นความผิดเท่ากับ

---

¹ ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒน์สานต์, "กฎหมาย: การลดอัตราเพิ่มประชากรและทำ
แท้ง," เอกสารประกอบการสัมมนาประชากร จัดโดยสภาวิจัยแห่งชาติ ณ สภาวิจัยแห่งชาติ
(24 สิงหาคม 2521): 12.

การฆาตกรรมสองคน คือ ถ้าความผิดกระทำลงไข่มุ่รูปร่างแล้ว ตั้งแต่ 90 วันนับแต่ปฏิสนธิ เนื่องจากหลักการแพทย์ของจีน ถือว่าทารกในครรภ์ไม่ใช่อวัยวะส่วนหนึ่งส่วนใดของมารดาแต่เป็นสิ่งมีชีวิตที่มีส่วนติดอยู่กับมารดาเท่านั้น ส่วนวิธีในการทำแท้งก็มีหลายวิธี ๆ ที่ใช้กันส่วนมาก คือการออกแรงกดและประคบคอกของร้อน การสอดขลุ่ยไฟ หรือสิ่งของเข้าไปในมดลูก และวิธีอื่น ๆ ซึ่งจะกล่าวในบทต่อไป

ในกฎหมายอังกฤษโบราณ กฎหมายจารีตประเพณี (Common Law) การทำแท้งถือเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย (Unlawfully) จะเริ่มนับตั้งแต่สัปดาห์ที่ 16-17 นับแต่ปฏิสนธิ คือเริ่มตั้งแต่เมื่อทารกมีอากาศในไต แต่ชีวิตมนุษย์จะเริ่มเมื่อใดแน่ในระหว่างก่อนคลอดยังไม่ตายตัวลงไป ต่อมาเมื่อศาสนาคริสต์เถี้ยน เข้ามามีอิทธิพล จึงถือ 40 วันนับแต่วันปฏิสนธิและพระราชบัญญัติว่าด้วยการทำแท้ง (Abortion Act) เริ่มเป็นกฎหมายในอังกฤษ เมื่อเดือนเมษายน ค.ศ. 1968¹ การทำแท้งไม่มีความผิดฐานฆาตกรรม แต่ความผิดฐานทำแท้งจะมีแท้จริงหรือไม่ยังไม่ปรากฏในทางประวัติศาสตร์ กฎหมาย นักปราชญ์ ของอังกฤษต่างก็มีความคิดเห็นต่างกันในเรื่องที่ว่า ชั้นใดจึงจะถือเป็นการทำแท้ง โดยพิจารณาถึงการคืนของเล็ก (quickening)

Lord Coke เห็นว่า ถ้าทำให้เด็กตายก่อนคืนไม่เป็นความผิด แต่ Broeton ก็เห็นว่า เป็นความผิดฐานฆาตกรรม ส่วน Blackstone กลับพิจารณาว่าเป็นความผิดอาญาที่มีโทษปานกลาง (Manslaughter) หากว่าทำแท้งก่อนคลอดแต่หลังจากเด็กคืนไตแล้ว ต่อมาปีกฎหมายปี ค.ศ. 1861 กำหนดให้เอาผิดกับทั้งผู้ทำแท้ง และหญิงที่ยินยอมให้ทำแท้ง และในปี ค.ศ. 1929 จึงยอมให้ทำแท้งเพื่อรักษาชีวิตของมารดา อันเป็นผลจากคดีเมื่อ ปี ค.ศ. 1939 ของวันที่ 19 กรกฎาคม Aleek William Bourne แพทย์ผู้มีชื่อเสียงทางสูติแพทย์ เวชของอังกฤษ ถูกฟ้องคดีอาญา

¹ Antony Horden, Legal Abortion: The English Experience (New York: Perganon Press, 1971), P.12.

ข้อหาทำแท้งหนึ่งมีอายุต่ำกว่า 15 ปี และท่านได้รับกบฏปล่อยตัวที่ศาลอาญา (Old Baiby) โดยหลุดพ้นจากข้อหาไปในที่สุด อันเป็นนิมิตต์ของหญิงชาวอังกฤษ ที่ศาลสูงและคณะลูกขุนให้ความเห็นใจ โดยคณะลูกขุนมีมติว่าจำเลยไม่มีความผิดตามฟ้อง ทั้งข้อเท็จจริงในคดีจะกล่าวไว้ในบทที่ 5 ต่อไป

ในประเทศไทยซึ่งเคร่งครัดในขนบธรรมเนียมประเพณี ถือว่าการทำแท้ง เป็นบาปอย่างมหันต์ แต่มิได้มีข้อบังคับห้ามไว้ เป็นแต่เพียงประเพณีที่ถือปฏิบัติสืบต่อกันมาเท่านั้น เพิ่งมาบัญญัติห้ามไว้ เป็นตัวบทกฎหมายมาเมื่อร้อยกว่าปีมานี้เอง กฎหมายลักษณะอาญาเดิมมีบทบัญญัติห้ามการทำแท้งไว้อย่างเคร่งครัด โดยไม่ยกเว้นความผิด ไม่ว่ากรณีใด ๆ ต่อมาเมื่อมีการแก้ไขกฎหมายกลายเป็นประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งกำหนดไว้ว่าแม้จะถือการทำแท้งเป็นความผิด แต่กำหนดให้ทำได้ในบางกรณีเท่านั้น

1.2 เหตุผลทางอาชญาวิทยา และทางสังคมวิทยา

อาชญาวิทยาคืออะไร

อาชญาวิทยาคือ การศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับอาชญากรรม ศึกษา รวมถึงประเภทต่าง ๆ ของอาชญากรรม และอาชญากรรมเกิดขึ้นได้มากน้อยอย่างไร ตลอดจนแหล่งที่เกิดอาชญากรรมมากที่สุด และอะไร เป็นสิ่งกระตุ้นให้เกิดอาชญากรรม นั่นคือ ต้องศึกษาทางสังคมวิทยา เพื่อหาทางป้องกัน เพราะอาชญากรรมเป็นสิ่งที่เกิดคู่กับสังคม และเป็นการยากที่จะป้องกัน แต่เราต้องใช้ความรู้ความพยายามในการป้องกัน และควบคุมมิให้เกิดขึ้น หรือเกิดขึ้นน้อยที่สุด เพราะหากมีมากสังคมก็เดือดร้อน อย่างเช่น การลักลอบทำแท้งถือเป็นอาชญากรรมอย่างหนึ่ง เพราะเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาของเรา ทำให้ไปกระทบกระเทือนต่อความรู้สึกลับอันชอบธรรมอันฝังแน่นอยู่แล้วเป็นเวลานานในสังคมที่ยังถือหลักเรื่องศีลธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ดังเช่น สังคมส่วนใหญ่ของประเทศไทย

ระเบียบสังคม

มนุษย์จะอยู่โคตรเดียวโดยไม่เข้าสังคมนั้นไม่ได้ จะต้อง เป็นสมาชิกของสถาบัน
 โคตรสถาบันหนึ่ง เริ่มแรกก็คือ สถาบันครอบครัว ศาสนา และอื่น ๆ เมื่อรวมเป็นหมู่เหล่า
 ก็ต้องมีระเบียบเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ให้ทุกคนในสังคมยึดถือ และปฏิบัติตาม แม่มนุษย์
 ในยุคหินก็คงอยู่รวมเป็นหมู่ เป็นเหล่าหรือเป็นชนเผ่า หากเริ่มแรกจะไม่มีกฎหมายก็เป็น
 เพียงประเพณีที่ถือปฏิบัติกันมาเรื่อย ๆ และถ้าผู้ใดกระทำผิดจากสังคมที่วางไว้หรือสมาชิก
 ในสังคมเชื่อว่าควรจะเป็นอย่างนั้น ก็อาจเกิดปฏิกริยาจากผู้ละเมิดนั้น เช่น ไล่ออกจาก
 สังคม หรือไม่คบหาสมาคมด้วย เป็นต้น ซึ่งต่อมาสิ่งเหล่านี้ก็กลายเป็นกฎหมายข้อบังคับ
 และเป็นกฎหมายในเวลาต่อมา เมื่อสังคมมนุษย์เจริญขึ้นเป็นลำดับ ขณะเดียวกันความ
 สับสน และความบกพร่องของระเบียบสังคมบางอย่างทำให้เป็นการชักชวนมิให้ความ
 ตองการของมนุษย์ได้ขยายขอบเขตออกไปทุกอย่างใด แต่กลับถูกจำกัดและอุปโลมตาม
 ระเบียบสังคม เพราะสังคมยิ่งซับซ้อนขึ้น ก็มีส่วทำให้คนเดือดร้อนมากขึ้น เมื่อมีการ
 ออกกฎหมายการฝ่าฝืนแทนที่จจะน้อยลงก็หาไม่ แต่กลับมีการฝ่าฝืนมีทวีขึ้น เหมือนกับว่า
 กฎหมายทำให้เกิดอาชญากรรม เช่น ในเรื่องการทำแท้ง ถ้าไม่มีกฎหมายห้ามไว้ การ
 ลักลอบไปทำแท้งกับหมอนี่ไม่มีความรู้ทางทันแพทย์อย่างแท้จริง เช่น หมอเถื่อน ก็จะไม่
 เกิดขึ้น เพราะหญิงจะได้รับการตรวจอย่างถูกต้อง ทำให้ไม่เป็นอันตรายแก่สุขภาพหรือ
 ถึงแก่ชีวิต เช่น ปัจจุบันนี้ ขณะเดียวกันหากพิจารณาให้ดี ถ้าไม่มีกฎหมายควบคุมเลยที่เดียว
 สังคมก็จะต้องเดือดร้อน เพราะกลายเป็นสังคมที่ขาดกฎเกณฑ์ระเบียบแบบแผน จึงควร
 วินิจฉัยว่ามีกฎหมายควบคุมมากน้อยแค่ไหนเพียงใด

สาเหตุของ ขอบกพร่อง แห่ง ระเบียบสังคม

- ก. ความสับสนของที่มาแห่งระเบียบสังคม (Confusion in Historical Precedent)

เนื่องจากที่มาของสังคมใดมาจากสมาชิกที่รวมตัวกันเข้า สมาชิกเหล่านี้ต่างก็มาจากแหล่งต่าง ๆ กัน เมื่อมารวมตัวกันเข้า ก็ต้องมีระเบียบ คือกฎสังคมที่กล่าวมาแล้ว และทั้งยังมีปฏิบัติสืบกันมา ต่อมาอาจมีสมาชิกใหม่เพิ่มเข้าไปในสังคมนั้น บางครั้งสมาชิกใหม่นี้ก็ยอมรับนับถือกฎของสังคม บางครั้งก็ไม่ยอมรับทั้งยังถือเอาสิ่งที่ปฏิบัติกันมาเป็นเรื่องล้าสมัย เกิดการฝ่าฝืน หากสิ่งที่ฝ่าฝืนเป็นสิ่งที่ดีและชนส่วนมากเห็นชอบ สิ่งนั้นก็กลายเป็นกฎใหม่ขึ้นมาได้

ข. สถาบันต่าง ๆ ในสังคมเดียวกันก้าวร้าวกัน (Institution with Overlapping Functions)

ในสังคมหนึ่ง ๆ ย่อมประกอบด้วยหลายสถาบัน อันมีอิทธิพลต่อพฤติกรรม และความนึกคิด ของสมาชิกนั้น ๆ หากว่าแนวความคิดหรือการปฏิบัติคล้าย ๆ กัน ของสมาชิกในสังคมก็มีแนวโน้มที่จะดำเนินชีวิต ตามกรอบของสังคมที่ซึ่กั้นไว้ แต่เมื่อใดก็ตาม ที่สถาบันเหล่านั้นขัดแย้งกันเอง สมาชิกในสังคมก็เกิดความสับสน กระทำในสิ่งที่สังคมมิได้กำหนดไว้ ดังเช่นกรณีที่เรากำลังพิจารณาอยู่นี้ การทำแท้งในขณะที่ถูกกฎหมายห้ามการทำแท้งถือว่าเป็นสิ่งที่ผิด แต่รัฐบาลกลับปล่อยให้เปิดสถานเริงรมย์ขึ้นเป็นจำนวนมาก สิ่งเหล่านี้เป็นเครื่องจูงใจให้วัยรุ่นไปมั่วสุมกัน ทำให้หญิงสาวเป็นจำนวนมากต้องประสบปัญหาท้อง ไม่มีพ่อ

ค. ความไม่สมบูรณ์ของสถาบันทางสังคม

ความไม่สมบูรณ์ของสถาบันทางสังคม มี 2 ชนิด คือ

1. สถาบันไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ที่จะทำให้สมาชิกในสังคมพอใจ
2. ขาดตัวสถาบันอันมีหน้าที่ จะบำบัดความต้องการของสมาชิก หรือมีแต่ไม่

มีการเพียงพอ

ปัญหาการทำแท้งมาจากเหตุสองประการนี้มีน้อย การที่หญิงท้องตั้งครรภ์ และไปทำแท้ง บางครั้งเกิดจากสภาพแวดล้อม หรือเศรษฐกิจ หรืออื่นใดก็จะมีโอกาสต่อไป รัฐไม่อาจแก้ไขสิ่งเหล่านี้ได้และให้ทันต่อความเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วของอารยธรรม วัฒนธรรม ที่ล้นไหลเข้ามาครอบงำ ทั้งยังขาดกำลังเจ้าหน้าที่ที่จะให้บริการแก่ประชาชน ทุกคนจะท้องพึ่งตัวเองเสียเป็นส่วนใหญ่ เพื่อความอยู่รอด จึงเกิดปัญหาอาชญากรรมทางเพศ ปัญหาโสเภณี และอื่น ๆ ตามมาอีกมากมาย

ง. ความเจริญรวดเร็วทางกานวัตถุ

ความรวดเร็วในความเจริญเติบโตทางกานวัตถุ เป็นผลกระทบกระเทือนต่อสังคม (Disturbance by New Inventions) ปัจจุบันอย่างคาดไม่ถึง เพราะเหตุว่า ค่านิยมของสังคมซึ่งยังกตัญญูทางเพศ โดยเชื่อว่าเป็นสิ่งที่น่าภาคภูมิใจอย่างยิ่ง ที่ชายชาติศรีต้องมีหญิงสาวไว้รองรับอารมณ์ใคร่ ยิ่งชายใดมีประสบการณ์ทางเพศมากเท่าใด ยิ่งจะเป็นเครื่องแสดงถึงความเป็นชายที่สมบูรณ์แบบ ส่วนหญิงสาวก็จะหลงไหลในสิ่งที่ชายปรนเปรอให้ เช่น รถยนต์ ความสะกดกสบาย ของกำนันทาง ๆ และกอบปรกกับการไม่มีทางเลือกของผู้มีการศึกษาน้อย ไม่รู้วิธีคุมกำเนิดปล่อยให้ตั้งครรภ์ หญิงสาวเหล่านั้นจึงหาวิธีทำแท้งโดยในชั้นแรก คือไปหาแพทย์ตามโรงพยาบาล แพทย์ก็ปฏิเสธ เพราะเป็นการผิดกฎหมาย จึงหาทางออกโดยการไปหาหมอเถื่อน บางรายไม่ได้ผลและได้รับอันตรายถึงแก่ชีวิต ทำให้มีหลายประเทศเกิดปัญหาโต้เถียงกัน ว่าหากบังเอิญหญิงสาวไม่สามารถทำแท้งได้ โดยประการใด ๆ จะแก้ไขอย่างไร จะปล่อยให้เด็กที่ไร้เดียงสาออกมาเผชิญชะตากรรมจากความไม่ต้องการ หรือความพร้อมยังไม่พอของพ่อแม่ได้หรือไม่ หญิงสาวบางคนแก้ปัญหาไม่ตก ก็หาทางออกด้วยการฆ่าตัวตายหนีความอับอาย¹ ที่เกิดจาก

1 สยามกวางแผนคร ธรรมวิภา, "ทำแท้ง เสรี: ช่องว่างระหว่างศีลธรรม กับปัญหาสังคม," เอกสารประกอบการสัมมนาประชากร จัดโดยสภาวิจัยแห่งชาติ ณ สภาวิจัยแห่งชาติ (24 สิงหาคม 2521): 1.

การกึ่งกรรม และนี่เป็นผลจากความเจริญทางทันวัตถุ ทำให้เสียหายแก่สังคมมนุษย์
ถ้าทราบใคกานิยมของกันในสังคม เห็นความสำคัญของวัตถุอยู่อีก

ความขัดกันของวัฒนธรรม (Conflict of Cultures)

วัฒนธรรมของแต่ละชนชั้น หรือหมู่เหล่าไม่เหมือนกัน เมื่อมารวมกัน หาก
ปฏิบัติอยู่สายกลางสังคมก็จะราบรื่น ส่วนมากปัญหาที่เกิดขึ้นได้แก่ เด็ก ๆ รุ่นหลังซึ่ง
อยู่ระหว่างประเพณีและวัฒนธรรมแบบใหม่ และแบบเก่าโบราณ เช่น ประเทศหลาย
ประเทศในตะวันออกกลาง หรือแถบเอเชีย ถือว่าตามคฤหคฤคหนึ่งมีฐานะมั่งคั่ง
ร่ำรวย มีภรรยาหลายคนไม่เป็นสิ่งที่ผิด ยิ่งกว่านั้นศาสนาประจำชาติของประเทศ
เหล่านั้น ยังอนุญาตให้ผู้ชายมีภรรยาได้หลายคน หากสามารถเลี้ยงดูอุปการะให้ความ
สุขได้ ตรงข้ามกับที่โลกตะวันตกบางประเทศ ไม่นิยมการมีภรรยาหลายคน โดย
เฉพาะอย่างยิ่งในสหรัฐอเมริกาถือว่ามีการมีภรรยาหลายคนในขณะเดียวกันนั้น
เป็นสิ่งผิดโดยมีกฎหมายระบุไว้ชัดเจนว่าเป็นความผิดอาญา ซึ่งผู้ใดฝ่าฝืนจะต้องถูก
จำคุก โดยถือเป็นเรื่องสำคัญมาก แต่เดิมนิกายมอร์มอนต์ (Mormons) ในรัฐ
ยูทาห์ (Utah) ของสหรัฐอเมริกา อนุญาตให้ชายมีภรรยาได้หลายคน รัฐบาลกลาง
ของสหรัฐอเมริกาได้ยื่นข้อเรียกร้องจะให้ยอมรับเข้าเป็นรัฐหนึ่งของสหรัฐอเมริกา
ก็คือเมื่อนิกายมอร์มอนต์จะห้ามการมีภรรยาหลายคนเสีย ในที่สุดศาสนานิกายนี้ก็ยินยอม
ตามข้อเรียกร้อง และสั่งห้ามมิให้ผู้นับถือศาสนานิกายนี้ปฏิบัติเช่นนั้นต่อไป (แต่เดิมนิกาย
มีฐานะเป็นเพียงแคว้นหนึ่งในสหรัฐอเมริกาเท่านั้น) ดังนั้น ถ้ามีกฎหมายขึ้นมาเช่นนี้
ผู้ที่เคยปฏิบัติอยู่แล้วก็คิดที่จะฝ่าฝืนอยู่เสมอ จึงเกิดความขัดแย้งและมีปัญหาเรื่องภรรยา
น้อยและหญิงมีกรรมโดยไม่มีพอมิ่งก็เป็นทำนองเดียวกัน คือต้องหันเข้าแก้ปัญหาด้วย
ตัวเอง คือ การทำแท้ง

1
พ.ศ.อ.ชาย เสวีกุล, อาชญาวิทยาและทัณฑวิทยา (กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2514), หน้า 11 - 12.

เหตุผลทางสังคมวิทยา

การทำแท้งหรือการรื้อถอน เป็นปัญหาสังคมมาแต่อดีตกาล และอาจมีอยู่ต่อไป หากยังมีช่วยกันแก้ไขหรือปรับปรุง เป็นเรื่องทางสังคมวิทยา มีหลายประเทศห้ามการทำแท้ง เพื่อประสงค์จะให้มนุษยชาติมีความรู้สึกทางศีลธรรมระดับหนึ่ง พอที่จะช่วยให้สังคมอยู่กันได้โดยสงบสุข และมนุษยธรรมเพียงพอ เพื่อมิให้มีความรู้สึกรุนแรง และถือว่าชีวิตมีความสำคัญเท่ากัน อันจะเป็นการทำลายโครงสร้างของสังคมทำให้เกิดความสับสนทางเพศมากขึ้น ทำให้ครอบครัวระส่ำระสายและมีผู้เชื่อว่า ถ้าปล่อยให้มีการทำแท้งโดยชอบด้วยกฎหมายต่อไป อาจอนุญาตให้ฆาตกรพิการ คนแก่หรือบุคคลที่ไม่มีความจำเป็นแก่สังคมอีก

ปัจจุบันนี้ ปัญหาทางสังคมวิทยา ทำให้กฎหมายเกี่ยวกับการทำแท้งผันคลายความเคร่งเครียดลงไปบ้าง เช่น ให้มีการทำแท้งในกรณีตั้งครรภ์ เนื่องจากการกระทำผิดอาญา เช่น ถูกข่มขืน และถอนปรนกรณีเพื่อประโยชน์ในการรักษาพยาบาล (Therapeutic Abortion) ได้เช่น โรคที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพหรือชีวิตของมารดา แพทย์มีอิสระจะทำแท้งให้ได้เช่น โรคพิษแห่งครรภ์ โรคหัวใจ ท้องนอกมดลูก เนื้ออกในมดลูก วัณโรคร้ายแรง ความดันโลหิตสูง เป็นต้น แต่ขณะเดียวกันก็ไม่ก้าวไปไกลถึงสุขภาพของ เด็กทารกมารดาเป็นโรคซึ่งอาจจะติดต่อกับทารกที่อยู่ในครรภ์อันเป็นการเสี่ยงว่าถ้าคลอดออกมาจะมีร่างกายพิการ เช่น โรคท็อกโซพลาสโมสิส ซึ่งเป็นโรคติดต่อที่เกิดจากเชื้อโปรโตซัวที่กำเนิดในกล้ามเนื้อประสาท และเม็ดโลหิตคือ ปกติเมื่อสตรีมีครรภ์ อำนาจการต้านทานโรคในตัวจะช่วยคุ้มกันทารกในครรภ์มิให้

1

Michael J Cook, "Some Observation on Abortion in Thailand,"

Associate Institute For Population and Social Research (Mahidol University), Note 1.

เป็นโรคใด ๆ ใดเป็นส่วนมาก แต่ทว่าไวรัสและปาลาสซิส (กาฝาก) บางชนิด เช่น เชื้อโปรโตซัวที่อยู่ในกล้ามเนื้อ เซลล์ประสาทและเนื้อโลหิตขาว สามารถฉวยเครื่องที่ป้องกันทารกได้ ถ้าเชื้อโปรโตซัวปรากฏอยู่ในสมอง เด็กก็อาจเกิดมาด้วยสมองที่ชอกช้ำ ถึงกับพิการได้ หากเชื้อโปรโตซัวปรากฏที่นัยน์ตา เด็กอาจเกิดมาพร้อมด้วยเยื่อที่ลูกตาที่ชอกช้ำถึงกับเสียจักษุได้¹ นอกจากนี้ก็มีโรคอย่างอื่นอีก เช่น หัดเยอรมัน เป็นต้น

โลกกำลังตื่นตัวกับปัญหาประชากรและหาวาวิกฤตที่เพิ่มมากขึ้นเป็นลำดับ แต่การเพิ่มประชากรของประเทศไทยเมื่อเทียบกับประเทศอื่น เช่น สหรัฐอเมริกาและรัสเซีย ซึ่งเป็นประเทศไทย นั้นแตกต่างกันมาก เพราะประเทศไทยอัตราการเพิ่มประชากรถึงร้อยละ 3.2 ต่อปี อันเป็นอัตราการเพิ่มประชากรที่สูงที่สุดในโลกประเทศหนึ่ง ในขณะที่ประเทศที่ไ้รับผลสำเร็จทางการพัฒนาเศรษฐกิจบางประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา และญี่ปุ่นซึ่งเป็นประเทศมั่งคั่ง และมีภาวะทางเศรษฐกิจที่เป็นปึกแผ่น มีอัตราเพิ่มประชากรเพียงร้อยละ 1.0 ต่อปี² เท่านั้น ครั้นใดที่เศรษฐกิจและสังคมยังคงบีบรัดตัวประชากร และรัฐไม่อาจแก้ไขได้ วิธีที่วางแผนครอบครัว โดยการกินยา ฉีดยาคุมกำเนิด และการใส่ห่วง ยังเป็นวิธีที่ดีพอในทางปฏิบัติ แม้อาประชาวมวลกฎหมายอาญา จะกำหนดโทษการทำแท้งไว้สูงพอสมควร แต่ก็มี การสมยอมตลอดจน

---

1 คช, "กิจฉันทเลือกการทำแท้ง," วารสารแม่และเด็ก 27 (4 เมษายน 2519): 9 - 10.

2 ..... "การวางแผนครอบครัว," วารสารแม่และเด็ก 20 (4 ธันวาคม 2517): 19.

องค์ประกอบในความผิด สถานที่และเวลาในการกระทำความผิด ทำให้กฎหมายไม่อาจเอาโทษผู้กระทำความผิดได้ ดังนั้น จึงมีผู้พยายามคิดที่จะตีกรอบของกฎหมายให้รัดกุมยิ่งขึ้น หรือควรจะให้บุคคลมีสิทธิทำแท้งได้เพียงใด ใน ค.ศ. 1966 มีประเทศต่าง ๆ เข้าร่วมลงนาม 12 ประเทศ ซึ่งต่อมาได้เพิ่มเป็น 30 ประเทศ ท่อคำประกาศเกี่ยวกับประชากร ซึ่งเสนอต่อเลขาธิการองค์การสหประชาชาติในวันสิทธิมนุษยชน มีข้อความระบุว่า "บิคมารคาส่วนใหญ่ประสงค์ที่จะมีความรู้และมีวิธีที่จะวางแผนเกี่ยวกับครอบครัวของตน นั่นคือ โอกาสที่จะตัดสินใจว่าตนจะมีบุตรจำนวนกี่คน และตนมีสถานที่ว่างสำหรับบุคคลกี่คน ถือเป็นสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานอย่างหนึ่ง ดังนั้น วัตถุประสงค์ในการวางแผนครอบครัว คือ การให้ความสมบูรณ์ที่สุดแก่ชีวิตมนุษย์ หากใช่เป็นการจำกัดให้ลดลงไม่ ซึ่งการวางแผนครอบครัวโดยให้ความมั่นใจมากขึ้น เกี่ยวกับโอกาสของแต่ละบุคคล จะทำให้มนุษย์เป็นอิสระ ที่จะเข้าถึงความภูมิใจแห่งตนและอาจใช้ความสามารถของตนได้อย่างเต็มที่¹ ในประเทศไทยเรา ในเดือนกุมภาพันธ์ 2513 มีการสรุปข้อเท็จจริงที่ได้จากการศึกษาวิจัยต่าง ๆ และมีข้อเสนอแนะต่อรัฐบาล และคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2513 ลงมติเห็นชอบด้วย และให้แต่งตั้งคณะกรรมการประสานงาน ดำเนินงานตามนโยบายเกี่ยวกับประชากรซึ่งมีใจความว่า "รัฐบาลมีนโยบายที่จะสนับสนุนการวางแผนครอบครัวตามความสมัครใจเพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ อันเนื่องมาจากอัตราการเพิ่มของประชากรที่สูงมาก ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ² นอกจากนี้ได้มี

¹ ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒน์สานต์, "กฎหมาย: การลดอัตราเพิ่มประชากรและการทำแท้ง," เอกสารประกอบการสัมมนาประชากร, หน้า 15.

² ไพโรจน์ นิงสานนท์, "ผลการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัวของประเทศไทยในรอบ 10 ปี," เอกสารประกอบการสัมมนาประชากร, จัดโดยสภาวิจัยแห่งชาติ (21 สิงหาคม 2521), หน้า 2.

การศึกษาให้บริการใหม่ อาทิเช่น การผ่าตัด ทำหมัน โดยบุคคลที่ไม่ใช่แพทย์ การทำแท้ง และศึกษาเกี่ยวกับการทำแท้งในชนบท และนับแต่รัฐบาลได้ประกาศเป็นนโยบายระดับชาติ ว่า "นโยบายการวางแผนครอบครัว"(Family Planning) ดังนั้น ต้องมีการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ประชาชนได้ทราบและรู้ถึงวิธีคุมกำเนิดตลอดทั้งอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น การใช้ IUD สำหรับหญิงที่ไม่เต็มใจจะรับการผ่าตัดก็จะใช้วิธีนี้¹ เพราะประชากรส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจวิธีคุมกำเนิดที่ถูกต้อง ซึ่งจะทำให้ไม่ไคผล แทกส์จะทำให้จำนวนคนที่ตั้งครรภ์โดยไม่ปรารถนามีจำนวนมากขึ้น ดังนั้น จึงเกิดปัญหาว่าทำอย่างไรจึงจะทำลาย เด็กที่เกิดในครรภ์ได้ เนื่องจากการคุมกำเนิดที่ไม่ไคผลโดยไม่ไคออกถึงวิธีการที่จะทำแท้ง หรือวิธีการทำลายเด็ก รัฐจึงน่าจะมีมาตรการกำหนดไว้แก้ไขปัญหานี้ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ นอกจากนี้การคุมกำเนิดในทางศาสนาส่วนใหญ่ยังไม่ค่อยจะยอมรับมากนัก คือ ปัญหาทางด้านศีลธรรม เช่น ศาสนาคริสต์ และอิสลาม มีพระคัมภีร์เก่าเขียนว่า "จงออกลูกออกหลานให้มาก ๆ" ตลอดจนความเชื่อในความศักดิ์สิทธิ์ของการแต่งงาน ซึ่งต้องมีพิธีศาสนา ทำให้ถือว่าการแทรกแซงเข้าไปในการเจริญพันธุ์โดยการคุมกำเนิด หรือการทำแท้ง เป็นบาปอย่างมหันต์ จึงมีการคัดค้านอย่างรุนแรง แม้แต่พระสันตปาปาก็ไม่ยอมถอนปรน โดยประกาศว่า เป็นการเศร้าสลดและเลวทราม แม้จะทำแท้งเพื่อช่วยชีวิตของมารคาก็ตาม² ในขณะเดียวกันศาสนาพุทธ

1

Allan G Rosenfield Castodot, "Early Postpartum And Immediate Postabortum I U D Insertion, "The Population Council Postpartum Program" (October 1973), Note 15.

2

Madeleine Simms and Keith Hindell, "Abortion Law reformed," ศูนย์เอกสารแห่งประเทศไทย (1970), Note 80.

หาได้กำหนดลงไปตรง ๆ ไม่ แม้ว่าการฆ่าสัตว์จะเป็นการผิดศีลข้อ 1 ของศีล 5 ประการ แต่ถาพิจาณาศาสนาพุทธให้ก็จะสนับสนุน การที่คนประพฤติพรหมจรรย์ก็เท่ากับเป็นการส่งเสริมการคุมกำเนิดแบบหนึ่ง¹

1.3 เหตุผลทางการแพทย์

การแพทย์ได้เจริญก้าวหน้าไปมากในปัจจุบัน มีวิธีการและอุปกรณ์ที่ใช้คุมกำเนิดอยู่มากมาย และอย่างมีประสิทธิภาพอันเป็นการช่วยลดอัตราการทำแท้ง เนื่องจาก การล้มเหลวจากการคุมกำเนิด หรือวางแผนครอบครัว จึงควรจะได้ศึกษาถึงวิธีการ และอุปกรณ์เพื่อขจัดปัญหาการล้มเหลวทำแท้งต่อไป

การล้มเหลวในการดำเนินการวางแผนครอบครัว ปัญหานี้ถือว่าสำคัญสำหรับ ผู้ที่แต่งงานแล้ว แต่ไม่พร้อมที่จะมีบุตรได้ จึงต้องใช้วิธีวางแผนครอบครัว และการคุมกำเนิด หญิงบางคนปรึกษาแพทย์ แต่บางคนก็คุมกำเนิดจากการถามผู้หนึ่งผู้ใด ซึ่งทั้งสองกรณีอาจผิดพลาดได้ทั้งสิ้น ถ้าเป็นกรณีปรึกษาแพทย์ แม้จะผิดพลาดก็เป็นไปได้น้อย สาเหตุ เช่น เนื่องจากยา หรืออุปกรณ์ที่ใช้คุมกำเนิด ซึ่งแพทย์แนะนำเสื่อมคุณภาพ หรือ ถ้าใช้วิธีถามจากผู้หนึ่งผู้ใดก็อาจจะให้ข้อแนะนำไม่ตรงกับหลักการแพทย์อาจทำให้ตั้งครรภ์ได้

การวางแผนครอบครัว คือ การวางแผนชีวิตครอบครัวล่วงหน้านั่นเอง เพราะ การวางแผนครอบครัว สามารถทำให้เรากำหนดล่วงหน้าได้ว่าขนาดของครอบครัวเรา ควรจะใหญ่หรือเล็กเท่าใด จึงจะเหมาะสมกับฐานะ คือรายได้ที่มีอยู่ การวางแผนครอบครัว ช่วยให้เรามีบุตรได้ตามความต้องการ และเว้นระยะห่างเท่าที่เราต้องการก็ได้ โดยอาศัย การคุมกำเนิดด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้แต่ละครอบครัวสามารถกำหนดขนาดของครอบครัว หรือเว้นระยะการมีบุตรได้ตามความสมัครใจ โดยมุ่งผู้มีรายได้น้อย แต่สุขภาพไม่ดี หรือ มีบุตรมากเกินไปจนจำเป็น

¹ คร. โทม อารียา, "การทำแท้ง ทางเลือกที่ควรพิจารณา," เอกสาร ประกอบข้อคิดเห็นเรื่องการทำแท้ง เพื่อนำลงในนิตยสารบ้านเรา (2521), หน้า 10.

วิธีการคุมกำเนิด แบ่งเป็น

1. คุมกำเนิดกับฝ่ายชาย
2. คุมกำเนิดกับฝ่ายหญิง

คุมกำเนิดกับฝ่ายชาย

1. โดยวิธีใช้ถุงยางอนามัย
2. ทำหมันชาย เพื่อถาวรให้มีบุตร โดยแทนที่จะทำหมันให้หญิง

ฝ่ายชายจะเป็นผู้ทำหมันเอง แต่ชายส่วนใหญ่ยังไม่ยินยอมทำหมัน ให้หญิง เป็นฝ่ายทำหมันเสียเอง ทั้งที่ทำหมันในชายอาจทำได้ง่ายกว่าหญิง แต่ระยะนี้ก็ไม่มีการบังคับเป็นทางการ ถือเอาความสมัครใจเป็นสำคัญ ในประเทศปากีสถาน อินเดีย ทูนิเซีย ซึ่งกำลังควบคุมปริมาณประชากร ก็มีใ้บังคับ อันยังเป็นปัญหาทางสิทธิเสรีภาพ และศีลธรรมอยู่ ¹

คุมกำเนิดฝ่ายหญิง

1. รับประทานยาเม็ดคุมกำเนิด ตามที่แพทย์แนะนำ
2. ฉีดยาคุมกำเนิด โดยแพทย์จะเป็นผู้ฉีดให้ ซึ่งได้ผลระยะยาวกว่ารับประทานยาเม็ดคุมกำเนิด เพียงหนึ่ง เข็มคุมไปได้ประมาณ 3-6 เดือน แล้วแต่ชนิดของยา
3. การใส่ยาแท่งช่องคลอด
4. การใส่ห่วงในช่องคลอด

---

¹ ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒน์ศักดิ์, "กฎหมาย: การลดอัตราเพิ่มประชากรและการทำแท้ง", เอกสารประกอบการสัมมนาประชากร, หน้า 10.

5. ทำหมันหญิง ส่วนใหญ่หญิงจะเป็นผู้ทำหมัน ในประเทศไทยการทำหมันถือว่าเป็นการประกอบวิชาชีพเวชกรรมอย่างหนึ่งและเป็นความผิดอาญา หากผู้ทำหมันไม่ได้รับอนุญาตให้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ตามพระราชบัญญัติการทำหมัน พ.ศ. 2511

6. ไช้พ่นเข้าทางจมูก แทะยานึกนี้กำลังอยู่ในชั้นทดลอง จะมีการทดลองทั่วโลก เช่น ประเทศออสเตรเลีย เยอรมันตะวันตก เม็กซิโก เกาหลีใต้ สวีเดน อินเดีย และสหราชอาณาจักร ผู้คิดค้น คือ ดร. วีซี อนันท์ กุมาร แห่งอินเดียนสตีทิวออฟ เมดคอลไฮนส์ เป็นผู้คิดพัฒนาขึ้น โดยใช้ถ้วยประเภท ที่มีส่วนผสมของโปรเยสโตรเจนล้วน ๆ จำนวนเพียง 35 ไมโครแกรม ซึ่งยากุมกำเนิดทั่วไป มีปริมาณสารนี้ถึง 350 ไมโครแกรม¹

วิธีคุมกำเนิดเหล่านี้ส่วนใหญ่ จะได้รับผลสำเร็จ แต่ก็มียางรายเกิดผลพลพลั้งจากอุปกรณ์ที่ใช้ในการคุมกำเนิดเสื่อมคุณภาพ หรือไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ เช่น ถุงยางคุมกำเนิดรั่ว เป็นสาเหตุให้เชื้ออสุจิของชายสามารถเข้าไปผสมกับไข่ของหญิงและตั้งครรภ์ในที่สุด หรือยาที่ใช้เสื่อมประสิทธิภาพ เนื่องจากเก็บไว้นานเกินไป หรือไว้ในอุณหภูมิที่ไม่พอเหมาะกับยากุมกำเนิดเหล่านี้เป็นต้น หญิงที่ตั้งครรภ์จากสาเหตุเหล่านี้จะทำแท้งได้มาก เพราะยังไม่พร้อมควยเหตุหลายประการ โดยเฉพาะปัญหาทางเศรษฐกิจในครอบครัว

ผลดีของการคุมกำเนิด

ผลงานอันยิ่งใหญ่ของมนุษยชาติที่ปรากฏในรูปแบบต่าง ๆ นั้น สิ่งหนึ่งที่นำความภาคภูมิใจให้คือ สามารถจะกำหนดความเป็นไป ของส่วนหนึ่งแห่งชีวิตคน ให้เกิดมากขึ้น

¹ "รูไว้ไว้ว่า," สารส.ว.ท. (สิงหาคม 2521): 15.

ตามความต้องการของคนได้ คือ การค้นคว้าวิจัย หรือวิธีการคุมกำเนิดได้ แก่วัตถุประสงค์
อันแท้จริงของการศึกษาค้นคว้าเพื่อขจัดปัญหาที่ชาวโลกประสบอยู่ คือปัญหาประชากรล้นโลก
เพราะไม่อาจทำมาหากินได้เพียงพอ เนื่องจากแย่งอาหารการกิน ซึ่งนับวันจะร่อยหลอ
ลงทุกที ตามจำนวนประชากรที่เพิ่มทุกวินาที การคุมกำเนิดมีทั้งผลดีและผลเสีย แล้ว
แต่ว่าผู้มองมุ่งมองในแง่ใด ถ้าเราจะพิจารณาถึงแนวความคิดเห็นในแง่ดี คือ

1. กรณีที่หญิงชายยังไม่พร้อมจะมีบุตร เช่น คู่สมรสยังไม่สมควรจะมีบุตร
ได้ หรือผู้ตั้งครรภ์นอกสมรส (Extramarital Pregnancy) หมายถึง หญิงชาย
มิได้ทำการสมรสกัน แต่อยู่ด้วยกันจนเกิดบุตรขึ้นมา ซึ่งควรใช้วิธีคุมกำเนิด
2. สามารถขจัดปัญหาประชากรล้นโลกได้ เพราะสามารถควบคุมการเพิ่ม
ประชากรได้
3. เนื่องจากในโลกนี้ ที่ดินยังมีทำเลกรรมกรมอยู่อีกมาก ประชากรส่วน
ใหญ่ของโลกมีอาชีพเกษตรกร แต่เกษตรกรต่างได้ประสบปัญหาภัยธรรมชาติต่าง ๆ เป็น
เหตุให้เกษตรกรส่วนใหญ่ยากจน มีชีวิตความเป็นอยู่ไม่สู้ดีนัก รายรับไม่สมดุลกับรายจ่าย
ที่ลงทุนลงแรงไป โดยเฉพาะเกือบทุกครัวเรือน มุ่งหวังการมีบุตรมากเป็นการผ่อนแรง
บิคาบารคา แต่การณปรากฏตรงกันข้ามกลับนำความยากจนมาสู่ครอบครัว คือ ไม่พอ
ที่จะนำมาเลี้ยงสมาชิกในครอบครัว ซึ่งเพิ่มปริมาณขึ้นทุกวัน แต่ถ้ามีการคุมกำเนิดจะช่วย
แก้ปัญหากการกินที่อยู่ดีมากกว่าเดิม เพราะคนน้อยอาหารก็พอกินพอใช้

ผลเสียของการคุมกำเนิด

เนื่องจากสังคมของเรามีบุคคลต่างระดับกันทั้งความรู้ ฐานะ และอายุ ดังนั้น
แนวความคิดก็ต่างกันไปด้วย จึงทำให้เอาวิธีการคุมกำเนิดไปใช้ในทางที่ผิดอยู่เสมอ
เช่น เด็กวัยรุ่นในปัจจุบันนี้มีการใช้ยาคุมกำเนิดกันอย่างแพร่หลาย ปัญหาสังคมจึงเพิ่ม
ปริมาณขึ้นทุกวัน ทั้งการهلكเหลวของสังคมด้วย ถือว่ามีวิธีการคุมกำเนิดโดยไม่ต้อง

กลัวว่าจะตั้งครรภ์ทั้ง เช่นในสมัยก่อน รัฐบาลประเทศต่าง ๆ ต้องคอยควบคุมให้หญิงชาย มีความสัมพันธ์ทาง เพศให้อยู่ในกรอบประเพณี ทั้ง เช่นแกกอน นอกจากนี้บุคคลบางคนเขา ใจว่าเมื่อใช้วิธีการคุมกำเนิดแล้วจะปลอดภัยจากการตั้งครรภ์ แต่บางครั้งมีเหตุขัดข้อง เกิดตั้งครรภ์ขึ้นมา หญิงก็ต้องหาทางออกหาวิธีการทำแท้ง อันกฎหมายถือว่าผิด และยัง อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพได้ หญิงบางคนถึงกับต้องหยุดใช้ยาคุมกำเนิดเนื่องจากการโลหิต เกาะตัว (blood dot) และโรคอื่น ๆ และอาจมีส่วนน้อยมากที่ถึงกับเป็นอันตรายแก่ชีวิต ได้ แต่อย่างไรก็ตาม ถ้าหญิงมีร่างกายแข็งแรง และสุขภาพดี อันตรายจากยาคุม กำเนิดจะไม่ค่อยเกิดขึ้น นั่นคือยาคุมกำเนิดจะต้องมีทั้งผลดีและผลเสีย อยู่ที่ผู้ใช้จะเข้าใจ และรู้วิธีใช้ เพื่อไม่ให้เป็นผลร้ายแก่ตนเองและครอบครัวตลอดจนสังคม ถ้าไม่รู้วิธีใช้ ที่ถูกต้องก็จะไม่เกิดผลอันใด แต่กลับจะทำให้จำนวนคนที่ตั้งครรภ์โดยไม่ต้องการมีปริมาณ มากขึ้น จึงพยายามหาทางที่หาแท้ง เพราะการคุมกำเนิดมิใช่การป้องกันการตั้งครรภ์ไว้แต่ ทีเดียว

ข้อแตกต่างของการทำแท้งกับการคุมกำเนิด

1. การคุมกำเนิดนั้นจะต้องใช้เวลาาน และหญิงยังไม่แน่ใจในผล ว่าจะตั้งครรภ์หรือไม่ ขณะที่การทำแท้งไม่ต้องใช้เวลาานเช่นนั้น ซึ่งแน่นอนหญิง ที่อยู่ในภาวะอันมีครรภ์ เพื่อหนีความอับอายก็ต้อง เลือกรู้วิธีการทำแท้งทันที
2. การคุมกำเนิดต้องมีขบวนการมากมายและเป็นขั้นตอนต้อง ปรึกษาแพทย์หรือเจ้าหน้าที่วางแผนครอบครัว ซึ่งหญิงบางคนไม่พอใจหรือไม่กล้าที่จะไป ปรึกษาแพทย์ เนื่องจากเป็นสาวโสด ยังไม่ได้ทำการสมรส หรือไม่มีเวลาพออย่าง ส่วนมากจะใช้วิธีการง่าย ๆ คือไปซื้อยาคุมกำเนิดตามร้านขายยาทั่วไป และฟังคำแนะนำ วิธีการใช้ยาจากเจ้าของร้าน ซึ่งมีไซแพทย์ ผลที่ได้รับจึงไม่แน่นอนร้อยละ เช่น ขณะที่ เกี่ยวกับการทำแท้งจะทำได้รวดเร็ว และขั้นตอนไม่มากมาย เพียงแต่มีการติดต่อกะหว่าง หญิงที่ตั้งครรภ์และบุคคลที่ทำแท้งให้ เพื่อดำเนินการทำแท้งใช้เวลาเพียงไม่นานเลย

3. การคุมกำเนิดนั้นรัฐบาลหลายประเทศอนุญาตให้คุมกำเนิดได้ โดยกำหนดไว้ในนโยบายของรัฐบาลแล้วเกือบทั้งสิ้น เช่น ประเทศไทยมีนโยบาย ประชากรกำหนดไว้ในเดือนมีนาคม พ.ศ. 2513 มีใจความว่า "รัฐบาลมีนโยบายที่จะ สนับสนุนการวางแผนครอบครัวตามความสมัครใจ เพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ อันเนื่องมาจาก อัตราเพิ่มของประชากรที่สูงมาก ซึ่งเป็นอุปสรรคสำคัญ ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมของประเทศ" จึงเป็นการถูกต้องตามกฎหมายในการที่จะคุมกำเนิดโดยเปิดเผย ต่อสาธารณชน แต่การทำแท้งเป็นความผิดตามกฎหมายอาญาของทุกประเทศ ถือว่าเป็น ความผิดอย่างร้ายแรง กฎหมายอาญาของประเทศต่าง ๆ ได้กำหนดห้ามไว้แทบทั้งสิ้น นอกจากมีข้อยกเว้นบางประการ เช่น หญิงถูกข่มขืน หรือเนื่องจากสุขภาพของหญิงซึ่ง จะกล่าวถึงในบทต่อไป

4. การคุมกำเนิดให้ผลเป็นที่น่าพอใจถึง เกือบร้อยละ 95 หรือ จะเป็นอันตรายได้น้อยมาก เช่น จะเกิดอาการแพ้ยา แต่การทำแท้งถ้าหากเป็นหมอเด็กนั้น เครื่องมือเครื่องใช้ที่จะทำแท้งไม่สะอาดพอ หรือไม่ถูกวิธี หญิงนั้นอาจเป็นอันตรายถึง ชีวิตได้

5. การคุมกำเนิดใช้ทั้งหญิงและชาย หากยังไม่ต้องการบุตร หรือ ยังไม่พร้อมจะมีบุตร เพราะมีวิธีการหรือยาที่ใช้ทั้งชายและหญิง แต่การทำแท้งหญิงผู้ เดียวที่ประสงค์จะตั้งครรภ์และทำแท้งก็จะทำได้แต่หญิง เท่านั้น

ความคล้ายคลึงของการทำแท้งกับการคุมกำเนิด

ทั้งการทำแท้งและการคุมกำเนิดต่างก็มีความคล้ายคลึงกัน และวัตถุประสงค์ ประสงค์ตรงกันที่จะควบคุมการเจริญพันธุ์ของมนุษย์ชาติ เป็นวิวัฒนาการอีกขั้นหนึ่งของมนุษย์ ที่สามารถเอาชนะธรรมชาติได้ ดังก็มีการโต้แย้งจากสังคมว่าเป็นการผิดศีลธรรม และ เกิดปรีชาญาณทั้งแนวความคิดอื่น ๆ ออกมาอีกมากมาย เพื่อคัดค้านนโยบายการคุมกำเนิด และนโยบายการทำแท้งโดยเสรี ดังจะกล่าวต่อไป

ในปัจจุบันการคุมกำเนิดเป็นไปอย่างกว้างขวาง โดยรัฐบาลประเทศต่าง ๆ ได้ให้บริการทางด้านการวางแผนครอบครัว และพยายามขยายออกไปให้ทั่วถึง พร้อมทั้งคุณภาพที่ดี มุ่งให้ประชาชนเข้าถึงบริการนั้น และวิธีอื่น ๆ อีกมาก เช่น ในประเทศไทยไม่ใช้สวัสดิการการช่วยเหลือแก่ข้าราชการผู้มีบุตรเกิน 3 คน ซึ่งเคยให้ 1 คน ต่อเงินช่วยเหลือบุตรเป็นเงิน 50 บาท และบางประเทศก็จำกัดช่วยเหลือ โดยช่วยเหลือแก่ครอบครัวที่มีบุตรตามที่รัฐบาลกำหนด หากเกินกว่าที่รัฐกำหนดก็จะตัดเงินช่วยเหลือบุตร หรือการลาคลอดบุตรก็จำกัดได้ไม่เกิน 2 หรือ 3 คน ถ้าเกินจำนวนดังกล่าว เงินเดือนและค่าจ้างที่ควรจะได้รับเต็มจำนวนจะถูกตัดออกบ้าง นอกจากนี้ประการสำคัญที่รัฐบาลเกือบทุกประเทศกำลังเร่งรัดคือให้การศึกษาค้นคว้าการศึกษา เพศศึกษา แรกเริ่มยังเป็นปัญหาว่า ควรจะเริ่มสอนเพศศึกษาในระดับการศึกษาใด นายแพทย์สุพร เกิศสว่าง ผู้อำนวยการหน่วยวางแผนครอบครัว ศิริราชพยาบาล ให้ข้อคิดว่าการจะสอนเพศศึกษาในโรงเรียนได้ เพราะเป็นแนวทางให้เด็กได้ศึกษาเรื่องเพศศึกษาได้ถูกต้อง มีข้อมูลอย่างผิด ๆ กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดหลักสูตรให้สอนเพศศึกษาตั้งแต่ในชั้นมัธยม และมีกิจกรรมวิชาอนามัยโรงเรียน โดยอบรมครูก่อนเพื่อไปสอนนักเรียนตามโรงเรียนอีกทีหนึ่ง โครงการนี้มีระยะ 2 ปี จะคลุมได้ทั้งมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษา ขณะนี้ยังใช้กับโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร¹

การใช้อุปกรณ์คุมกำเนิดในประเทศต่าง ๆ

เนื่องจากผู้วิจัยไม่ค่อยกล่าวใช้อุปกรณ์คุมกำเนิด การคุมกำเนิดจึงมีไม่มากเท่าที่ควร ประเทศต่าง ๆ พยายามขยายขอบเขตการใช้ให้กว้างขวางออกไป บางครั้งถึงกับให้ยอมขายทางไปรษณีย์ และมีการนำอุปกรณ์คุมกำเนิดไปแจกจ่ายตามบ้านของประชาชนทั่วไป โดยสตรีเป็นพิธีกร อธิบายถึงวิธีการใช้ ประเทศไทยก็มีการจัดให้เจ้าหน้าที่ของกระทรวงสาธารณสุข หน่วยวางแผนครอบครัวออกเผยแพร่วัสดุคุมกำเนิด

¹ สัมภาษณ์ นายแพทย์สุพร เกิศสว่าง, ผู้อำนวยการหน่วยวางแผนครอบครัว ศิริราชพยาบาล, 22 สิงหาคม 2521.

ตามสถานที่ต่าง ๆ และในประเทศปากีสถาน ซึ่งเคร่งครัดในทางศาสนาไม่ห้ามโฆษณา
วัสดุคุมกำเนิด แต่ความเป็นจริง ไม่มีการโฆษณาแพร่หลายเกินไป¹ นอกจากนี้ มีการ
แจกให้ใช้โดยไม่คิดเงิน ในนิคมที่อยู่ของคนจน และชาวชนบททั้งนี้ในการจำหน่ายทั่วไป
รัฐบาลให้ค่านายหน้าแก่ผู้ชายร้อยละ 80 ของราคา² ส่วนในประเทศสวีเดน มี
กฎหมายควบคุมคุณภาพและมาตรฐานของวัสดุคุมกำเนิดเพื่อป้องกันอันตรายจากสารเคมี
บางชนิดในวัสดุคุมกำเนิด และให้มีการขายกันได้แพร่หลาย แต่ห้ามโฆษณาให้ปรากฏต่อ
สาธารณชน และการขายต้องขายในร้านขายยาที่ได้รับอนุญาต แต่ขณะเดียวกันหญิงอย่างอนามัย
(Candom) มีการขายได้ทั่วไป แม้ในร้านตัดผม สหกรณ์ ร้านขายบุหรี่ หรือร้านหนังสือพิมพ์
หรือคู่มือออกเหรียญ³ โดยเป็นการรักษาความรู้สึกทางศีลธรรมของเยาวชน และรักษา
ความสงบเรียบร้อยของประชาชน รัฐได้ส่งเสริมการควบคุมการเพิ่มประชากร บรรดากาน
ขายยาในสวีเดนทุกรานต้องมีวัสดุคุมกำเนิดไว้ขายในระหว่างเวลากลางวัน เพื่ออำนวยความสะดวก
ความสะดวกแก่ผู้ที่เคยต้องการใช้บริการ⁴ แต่ประเทศไอร์แลนด์และสเปน การขาย
วัสดุคุมกำเนิดต้อง เป็นไปอย่างเงียบ ๆ เนื่องจากประเพณีอันเคร่งครัดอยู่ทำให้มีข้อ

---

1 รัชวัฒน์ วงศ์วัฒน์สานต์, "กฎหมาย. การลดอัตราเพิ่มประชากรและการ
ทำแท้ง," เอกสารประกอบการสัมมนาประชากร, หน้า 9.

2 เรื่องเดียวกัน.

3 เรื่องเดียวกัน.

4 เรื่องเดียวกัน.

ห้ามการขายวัตถุคุมกำเนิดโดยเปิดเผย¹ ส่วนประเทศเยอรมันและอินเดีย มีแนวความคิดคล้ายกับสวีเดน คืออนุญาตให้มีการขายได้แพร่หลายแต่ห้ามการโฆษณาให้ปรากฏอย่างเปิดเผย และยังคล้ายคลึงกับข้อกำหนดของสวีเดน ในเรื่องการขาย คือ ต้องกระทำในร้านขายยาที่ได้รับอนุญาต แต่สำหรับอังกฤษอนามัย มีขายทั่วไปจนกระทั่งร้านคัคม สหกรณ์ ร้านขายบุหรี่ หรือร้านหนังสือพิมพ์ หรือตู้หยอดเหรียญ²

ในประเทศไทย การสั่งซื้ออุปกรณ์การคุมกำเนิดมีราคาแพง และการซื้อเป็นการยากลำบาก ในระยะแรก ๆ แต่ขณะนี้วัตถุคุมกำเนิดได้แพร่หลายมากแล้ว โดยสมาคมวางแผนครอบครัว และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเผยแพร่ไปถึงประชาชนและเสนอขอแนะนำต่าง ๆ ทำให้ปริมาณการคุมกำเนิดของประเทศไทย มีแนวโน้มที่จะสูงขึ้นเรื่อย ๆ อันเป็นวิธีการหนึ่งที่จะควบคุมประชากรให้กระชับคุณภาพ และปริมาณที่ต้องการ โดยถือหลักปริมาณน้อย แต่คุณภาพเยี่ยม ทั้งนี้ ทำให้รัฐบาลสามารถให้สวัสดิการหรือควบคุมได้ทั่วถึง ประเทศทางเอเชียที่สนับสนุนนโยบายการวางแผนครอบครัวว่าประเทศไทยจะเอาเป็นแบบอย่าง คือประเทศสิงคโปร์ โดยรัฐจะกำหนดค่าใช้จ่ายในการทำคลอดตามโรงพยาบาลของรัฐบาลเพิ่มตามจำนวนบุตรที่ผู้มาคลอด มีอยู่แล้ว

¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 9.

² เรื่องเดียวกัน, หน้า 10.

อันดับการบริการ

จำนวนบุตร	ชั้น 1	ชั้น 2	ชั้น 3
บุตรคนแรก	\$ 250	\$ 100	\$ 50
บุตรคนที่สอง	\$ 300	\$ 150	\$ 75
บุตรคนที่สาม	\$ 350	\$ 200	\$ 100
บุตรคนที่สี่	\$ 400	\$ 250	\$ 200
บุตรคนที่ห้า	\$ 450	\$ 300	\$ 250

ในกรณีนี้เหรียญสิงคโปร์มีค่าประมาณ 9.30 บาท

นอกจากนี้ ยังกำหนดต่อไปว่าการคลอดของสตรีผู้ทำงานนั้น ถ้ามีบุตรครบสองคนจะไม่ได้รับเงินค่าจ้างระหว่างลาหยุด ทั้งนี้ผู้สมรสมีบุตรตั้งแต่สี่คนขึ้นไปจะไม่ได้รับการพิจารณาเป็นพิเศษจากรัฐบาลให้เช่าอาคารสงเคราะห์ และยังกำหนดเลยไปถึงครอบครัวที่บุตรเกิน 3 คน ถูกกักสิทธิไม่ให้เช่าอาคารสงเคราะห์สำหรับบุตรคนที่สี่ขึ้นไป การเลือกเข้าโรงเรียนก็ยากเข้า แต่ก็มีข้อผ่อนผันว่า ถ้ามีบุตร 4 คน หรือมากกว่านั้น โดยบิดาหรือมารดายินยอมรับการผ่าตัดทำหมันแล้วบุตรก็จะมีโอกาสในการเลือกโรงเรียนเท่ากับบุตรสามคนแรกทั้งยังมีนโยบายสนับสนุนให้ทำหมันโดยหญิงที่ทำคลอดโดยใช้บริการประเภทชั้น 2 และ ชั้น 3 ถ้าเข้ารับการทำหมันจะไม่ต้องเสียค่าทำคลอด¹

¹ กระทรวงสาธารณสุข, "โครงการวางแผนครอบครัว," วารสารอนามัยครอบครัว 3 (กรุงเทพมหานคร: แผนกการพิมพ์กรมทหารสื่อสาร, 2521), 3:4.

1.4 สาเหตุที่หญิงไปทำแท้ง

หญิงที่ทำการสมรสแล้ว

1. เพราะเศรษฐกิจของครอบครัว ที่ยากจนกว่า การมีบุตรเพิ่มจะเป็นเหตุให้ครอบครัวลำบาก อันเป็นปัญหาสังคม ดังเช่น การสัมภาษณ์ Miss Chery จากหนังสือ News Week ประจำเดือนมิถุนายน 1978 Miss Chery ได้ใช้วิธีคุมกำเนิดแกลมเทลว เธอให้สัมภาษณ์ว่าในตอนแรกเธอมีความกังวลใจในปัญหาเรื่องนี้ แต่เมื่อคิดว่าไม่สามารถจะเลี้ยงดูแก่ได้อย่างดี จึงเลือกเอาวิธีทำแท้ง ว่าเป็นวิธีที่ดีที่สุด เธอคนหากลีนึกทำแท้งจากสมุดโทรศัพท์ ขณะเดียวกันก็เป็นภรรยาที่ขี้เกียจ เกิดความลี้ใจสำหรับเธอที่จะตัดสินใจทำแท้ง แต่แล้วหลังจากอาทิตย์หนึ่งต่อมา เธอก็ให้แพทย์ทำแท้งให้ อย่างไรก็ตามหลังจากนั้นอีกสองปี ความรู้สึกผิดชอบก็ยังคงวนเวียนใจ เธอตลอดมา ว่าเด็กที่เธอให้แพทย์ทำแท้งให้เป็นหญิงหรือชาย เธอลาวในที่สุดว่า แม้เธอจะคิดถึง เด็กที่เธอทำแท้งไปแล้ว แต่เธอก็ไม่อาจจะมีครรภ์ได้ หากภาวะทางครอบครัวยังไม่พร้อมในด้านเศรษฐกิจ นอกจากนี้การที่ถอนแรงแงาน มีได้มีหลักประกันในชีวิตที่มั่นคง เพียงพอไม่มีความรับผิดชอบ ไม่เข้าใจการดำเนินชีวิตแรงแงาน เพราะไม่รู้จักคุมสมรสอีกฝ่ายหนึ่ง เกิดหนี้สินมากมาย เนื่องจากใช้เตรียมงานเกี่ยวกับการแรงแงานที่เพิ่มเพียงเกินความจำเป็น และฐานะของตน จึงทำให้ครอบครัวอยู่ในฐานะที่ยากจน จนถึงขั้นมีบุตรอีกไม่ได้ การทำแท้งในสตรีที่สมรสแล้วจากมากไปหาน้อยในประเทศไทย คือฐานะยากจน 26% มีบุตรมาก 18% ตั้งครรภ์ที่เกินไป 17% มีความยุ่งยากแครงราวในครอบครัว 11% การตั้งครรภ์ขัดคออาชีพ 17% หลังการคลอด 5% เป็นภรรยาลับ 3% ไม่มีคนเลี้ยงดู 3% กำลังจะศึกษาชั้นสูง 2% ที่เหลือ 7% เป็นเรื่องเบ็ดเตล็ด¹

¹ น.พ.สุร เกิดสว่าง, "ท้องและแท้ง", ประชากรกับการอุดหนุน. คณะกรรมการดำเนินงานเนื่องในปีประชากรแห่งโลก (กรุงเทพมหานคร 2517): 240-244.

2. หญิงที่คิดว่าเมื่อมีบุตรจะเป็นอุปสรรคต่อการประกอบอาชีพ นั่นคืออาชีพที่ห้ามการแต่งงาน เช่น เลขานุการ แอร์โฮสเตส ฯลฯ ไม่ว่าจะหญิงที่แต่งงานแล้วหรือไม่ หากช้กับอาชีพที่ต้งทำแท้ง ดังเช่น Miss Vickie ได้ให้ข้อคิดไว้ในหนังสือ New Week ประจำเดือนมิถุนายน 1978 เธอศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัย Texas ในวิชาพยาบาล ภาระที่เธอรับอยู่ในขณะนั้น คือ ดูแลมารดาที่ชรา ลูกนอกกฎหมายอีกคนหนึ่ง เนื่องจากอาชีพพนักงานขายเสื้อผ้า การที่ต้องมีภาระเพิ่มขึ้น เพราะการตั้งครรภ์ แม้ว่าเธอจะคุมกำเนิดแล้ว แต่เกิดนิคพลาด ปัญหาใหญ่คือเธอไม่อาจมีลูกในขณะนั้น เพราะจะทำให้เธอถูกออกจากงาน ดังนั้น เมื่อตั้งครรภ์ได้ อาทิตยที่สิบห้า เธอจึงต้องยืมเงินทุนก้อนหนึ่งเพื่อใช้ทำแท้ง เป็นเงิน \$ 300 โดยเธอตั้งใจจะไม่ให้เกิดเหตุการณ์เช่นนี้เป็นหนที่สอง

หญิงที่ยังไม่ไ้สมรสนี้ ตัดสินใจเลือกการทำแท้ง อาจจะเป็นผลเกี่ยวเนื่องด้วยเหตุหลายประการ คือ

1. ยังอยู่ในวัยรุ่น หรือกำลังศึกษาอยู่ และไม่เข้าใจเรื่องเพศศึกษาดีพอ ส่วนมากจะเป็นเด็กวัยรุ่นซึ่งเป็นวัยที่กำลังอยากทดลองสิ่งแปลกใหม่ ๆ โดยเฉพาะเรื่องเพศ หากรัฐบาลให้การศึกษาเรื่องเพศศึกษาเพียงพอแล้วจะช่วยแก้ปัญหากรณีนี้ไปได้อย่างมากมายทีเดียว

2. หญิงไม่ไ้สมรสกับชาย เนื่องจากเหตุผลหลายประการ เช่น เป็นภรรยาอาย ยังไม่พร้อมพอที่จะแต่งงาน เพราะฐานะทางเศรษฐกิจยังไม่มั่นคงเพียงพอช้กับอาชีพ เช่น เป็นพนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน นางแบบ การภาพยนตร์ บิกาชของหญิงหรือชายไม่ชอบเป็นเหตุให้ไม่อาจสมรสกันได้โดยเปิดเผย ลัทธิลยมมีความสัมพันธ์ทางเพศกันจนตั้งครรภ์ มีบุตรก่อนพิธีสมรส ตลอดจนฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดยังเป็นนักเรียน ฝ่ายชายไม่ยอมรับ เมื่อประสบกับความทุกข์อันเกิดจากเหตุผลเหล่านี้ข้อใดข้อหนึ่ง จึงต้องหาทางลบเล้งความอับอายโดยการทำแท้ง

หญิงที่ถูกข่มขืน

กรณีหญิงถูกข่มขืนนี้ กฎหมายให้ความเห็นใจ ดังนั้น ในทุกประเทศถือว่าเป็น เหตุสุดวิสัยที่หญิงจะป้องกันได้ หญิงสาวประเภทนี้เป็นบุคคลที่น่าสงสาร และกฎหมายให้ความช่วยเหลือเท่าที่จะบัญญัติเป็นกฎหมายได้ เพราะหญิงที่ตกกรรมกรรมเหตุผลนี้ได้รับความข่มขืนทางจิตใจ และเจ็บปวดทรมานร่างกายจากการกระทำอันป่าเถื่อนของชายจนเห็นเด็กที่เกิดมาไม่โตเกิดควยความตั้งใจ จะต้องหาวิธีการกำจัดเด็กในท้องให้ออกไปเพื่อพ้นจากความอับยศ หญิงที่ถูกข่มขืนนี้อาจเป็นหญิงที่สมรสแล้ว หรือยังไม่โตทำการสมรสก็ได้ หญิงนั้นจะได้รับความคุ้มครองทางกฎหมายเหมือนกันทั้งสิ้น ซึ่งต้องอยู่ในเงื่อนไขต่าง ๆ ตามที่แต่ละประเทศได้กำหนดไว้ ก็จะกล่าวถึงในบทต่อไป

1.5 ความมุ่งหมายในการกำหนดความผิดฐานทำให้แท้งลูก

ความมุ่งหมายประการสำคัญ คือ การป้องกันการทำลายชีวิตทารกในครรภ์ และป้องกันให้หญิงที่รู้เท่าไม่ถึงการณ์ต้องไปทำแท้งกับหมอเถื่อน จนเป็นเหตุให้มีอาการตกเลือด หนอง ชุมคุดกูด และรักษาการอักเสบที่เกิดขึ้น เนื่องจากการติดเชื้อจากการใช้เครื่องมือที่ไม่สะอาดเพียงพอ มีผู้ที่ไม่เห็นด้วยกับกฎหมายว่าด้วยการทำแท้ง โดยถือว่าเป็นการกระทำที่ผิดทั้งทางโลกและทางธรรม เป็นส่วนใหญ่ กฎหมายจึงต้องกำหนดโทษ ให้ผู้ทำแท้ง และผู้ยินยอมให้ถูกทำแท้งต้องรับผิดทั้งสองฝ่ายเพื่อเป็นบทบังคับมิให้กระทำผิด และหลีกเลี่ยงการกระทำผิดนั้น ประเทศใดก็ตามที่จะพยายามควบคุมการเกิด โดยมีได้กำหนดนโยบายวางแผนครอบครัวนั้น การทำแท้งที่ผิดกฎหมายจะเพิ่มอย่างรวดเร็ว และมีการลักลอบทำแท้งอยู่เป็นจำนวนมาก ทำให้แพทย์มีภาระหนักในอันที่จำเป็นต้องรับตัวคนไข้ เนื่องจากการผิดพลาดจากการทำแท้งใด ๆ ทำให้เกิดอันตรายแก่หญิง ทั้งนี้ ต่อมาจึงมีผู้เห็นถึงอันตรายต่อสุขภาพ และความเสื่อมโทรมของมารดา ทั้งทำให้เกิดความพิการแก่หญิงมีครรภ์ จนเป็นที่น่าวิตก และน่าห่วงใยอย่างมาก จึงต้องพิจารณาให้ความสงสารแก่หญิงเหล่านี้ แม่วงการแพทย์ปัจจุบันจะเจริญก้าวหน้า สามารถลดอัตราการตายจากการทำแท้งให้น้อยลง แต่ผู้ที่รอดชีวิตก็มีอาการทุกข์ทรมาน บางรายถึงกับไม่สามารถมีบุตรได้อีกเพราะเกิดการอักเสบทำให้มีมดลูกติดกัน

เนื่องจากทารกที่อยู่ในครรภ์ของมารดา ยังไม่มีสภาพเป็นบุคคล¹ ดังนั้น
การทำแท้งทารกที่ไม่มีสภาพเป็นบุคคล จึงไม่เป็นความผิดต่อชีวิต ฐานฆ่าคนตาย หรือ
ความผิดต่อร่างกายฐานทำร้ายร่างกาย จึงต้องมีบทบัญญัติความผิดดังกล่าวไว้ ความผิด
ดังกล่าวเรียกว่า ความผิดฐานทำให้แท้งลูก หรือความผิดฐานรีดลูก การทำให้แท้งลูก
หรือรีดลูก คือ การที่หญิงตั้งครรภ์มาและคลอดก่อนกำหนด และออกมาโดยไม่มีชีวิต โดย
การทำลายทารกในครรภ์ตั้งแต่เริ่มปฏิสนธิไปจนถึงกำลังคลอด หรือคลอดออกมาแล้ว แต่
ก่อนมีชีวิตอยู่รอดเป็นทารกจะเป็นการกระทำที่ลูกในครรภ์ตาย โดยยังไม่มี การคลอด หรือ
กระทำเมื่อกำลังคลอดก่อนอยู่รอดเป็นทารกและมีสภาพบุคคลแล้ว แต่ต้องมีผลให้ทารกนั้น
ตายในครรภ์ หรือตายก่อนอยู่รอดมีชีวิต ความมุ่งหมายของกฎหมายจะเจาะจงช่วยเหลือ
หญิงที่ประพฤติดีผลลาคเป็นเหตุให้ตั้งครรภ์ จึงบัญญัติกฎหมายที่บีบบังคับมิให้หญิงทำแท้ง
นอกเหนือจากที่กฎหมายกำหนดเป็นเงื่อนไข โดยคำนึงทางศีลธรรมและจารีตประเพณี
และไม่ใส่ใจถึงความจำเป็นของหญิงในแง่อื่น เช่น หญิงที่สมรสแล้ว แต่เนื่องจากความ
จำเป็นทางด้านเศรษฐกิจ จึงยังมีบุตรไม่ได้ หรือใช้วิธีการวางแผนครอบครัวแล้วเกิด
ผิดพลาดโดยมิได้ตั้งใจ ดังนั้น ความมุ่งหมายของการมีความผิดฐานนี้ น่าที่จะขยายขอบ
เขตไว้มากกว่าเดิม เพราะหากกฎหมายมุ่งหวังผลในภายหน้า หญิงที่ตั้งครรภ์กล้าที่จะไป
หาหมอจริงมากกว่าหมอเถื่อน และยังคงความมั่นใจแก่หญิงว่าจะปลอดภัย หมอเถื่อนก็จะหมด
ไปเองโดยปริยาย โดยมีต้องปราบปรามแต่อย่างใดทั้งสิ้น

ความมุ่งหมายอีกประการหนึ่งของกฎหมาย คือ ช่วยเหลือหญิงที่ถูกข่มขืน เพราะ
หากกฎหมายไม่กำหนดให้แพทย์ช่วยเหลือได้แล้ว ก็ไม่มีแพทย์คนใดกล้าช่วยเหลือหญิง เหล่านี้
นอกจากนายแพทย์ Bourne ส่วนมากผู้ถูกข่มขืนหาทางออกไม่ได้ มีความลี้ใจ

¹ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พ.ศ. 2468 มาตรา 15 บัญญัติว่า
"สภาพบุคคล เริ่มแต่เมื่อคลอดและอยู่รอดเป็นทารก....."

จนครรภ์ใหญ่เกินกว่าที่จะทำแท้งและอาจเป็นอันตราย ถ้าทำแท้งกับหมอเถื่อน แต่หาก
โรงพยาบาลรับไว้ จะเป็นโอกาสอันดีที่นำคนป่วยมาหาแพทย์ตั้งแต่ระยะแรกของการตั้ง
ครรภ์ และไม่เป็นการยากที่หมอจะช่วย ทั้งยังไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของหญิง

ปัจจุบันการขยาย และเติบโตของจำนวนประชากร เป็นไปอย่างรวดเร็ว
การทำแท้งเป็นการควบคุมการเจริญพันธุ์ของมนุษย์ ขณะเดียวกัน กฎหมายว่าด้วยการ
ทำแท้งไม่มีความมุ่งหมายไปไกลถึงแค่นั้น และไม่ถึงกับที่จะกำจัดการคุมกำเนิดของบุคคล
อย่างรุนแรง แต่อย่างใดเพียงว่าต้องการจะให้การทำแท้ง เป็นไปแต่พอควร และอยู่ใน
กรอบที่กฎหมายกำหนดไว้ หากลำเนาที่กฎหมายกำหนดไว้ ก็มีความนิยมนำให้แท้งถูก
นั่นเอง
